

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2

การศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน

ภายใต้แผนงานวิจัย

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน

เสนอ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

โดย

ดร.ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์ และคณะ

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมษายน 2560

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 2

การศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน

คณะผู้วิจัย

1) ดร.ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์	หัวหน้าโครงการ
2) อ.เสาวลักษณ์ ด้วงอินทร์	นักวิจัย
3) นางสาวเบญจนพ บุรณศิริ	นักวิจัย
4) นางสาววิสิฐฐิติ มุลพิมพ์	นักวิจัย
5) ดร.สุเทพ นิมสาย	นักวิจัย
6) นายสุเมธ พฤกษ์ฤดี	นักวิจัย

แผนงานวิจัย

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

แบบสรุปผู้บริหาร [Executive Summary]

1. รายละเอียดเกี่ยวกับแผนงานวิจัย

- 1.1 ชื่อโครงการวิจัย การศึกษาและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเดินทางของนักท่องเที่ยวจีน
A study and development of travel logistics of Chinese tourists
- ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว: ตลาดนักท่องเที่ยวจีน
Tourism Development and Promotion of the Chinese Market

1.2 ชื่อคณะผู้วิจัย

1) ดร.ไพรัช พิบูลย์รุ่งโรจน์ ¹	หัวหน้าโครงการย่อยที่ 2
2) อ.เสาวลักษณ์ ดั่งอินทร์ ¹	นักวิจัย
3) นางสาวเบญจนาพร บุรณศิริ ¹	นักวิจัย
4) นางสาววิสิฐฐิติ มุลพิมพ์ ¹	นักวิจัย
5) ดร.สุเทพ นิมไสย ²	นักวิจัย
6) นายสุเมธ พุกษัตติ ²	นักวิจัย

1.3 งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย

ได้รับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 จำนวนเงิน 427,000 บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี เริ่มทำการวิจัยเมื่อ 1 ตุลาคม 2557 ถึง 30 กันยายน 2558

2. สรุปโครงการวิจัย

ปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวจีนได้กลายเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนมากที่สุดของประเทศ ไทยรวมทั้งในพื้นที่ภาคเหนือ จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวของกรมการท่องเที่ยวในปี พ.ศ. 2557 มีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนถึง 4,128,772 ล้านคน แสดงให้เห็นว่าการตลาดนักท่องเที่ยวของภาคเหนือตอนบนที่พึ่งพิงการขยายตัวของนักท่องเที่ยวชาวจีน การศึกษานี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมในการรองรับจัดการนักท่องเที่ยวชาวจีนในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 4 จังหวัดได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน และลำปาง ครอบคลุมไปถึง อำเภอป่าอ้อจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางหลักของนักท่องเที่ยวชาวจีนในภาคเหนือ ด้วยเครื่องมือทางโลจิสติกส์ (SCAAN Model[®]) ทางภูมิศาสตร์ (GIS) รวมทั้ง การประเมินระบบโลจิสติกส์ด้วย PIFFS Index

การศึกษาแบ่งออกเป็น 8 ส่วนได้แก่

1. การเดินทางเข้า - ออก และเดินทางในพื้นที่ของนักท่องเที่ยวชาวจีนพื้นที่ภาคเหนือตอนบนทั้งทางอากาศ ทางบก ทางราง และทางเรือ
2. การพักค้างคืนและความเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว

¹ Supply Chain Economics Research Centre (SCERC) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ย่อย 2 บทสรุปผู้บริหาร - ข

3. แผนการเดินทาง (Itinerary) ของนักท่องเที่ยว โดยครอบคลุมรูปแบบการเดินทาง ระยะทาง แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวนิยม
4. ความชอบ (Preferences) ในส่วนของวิธีการเดินทางและเส้นทาง
5. คอขวด (Bottleneck) ในห่วงโซ่อุปทานการท่องเที่ยว ปัญหาในการเดินทางของนักท่องเที่ยว
6. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านข้อมูลข่าวสารสำหรับนักท่องเที่ยวจีน
7. การพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยวด้านการเงินเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจีน
8. การพัฒนาโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ด้านกายภาพเพื่อรองรับกลุ่มคุณภาพและลดผลกระทบเชิงลบ

ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยวชาวจีนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80) นิยมพักค้างที่จังหวัดเชียงใหม่มากที่สุดมีระยะเวลาพักเฉลี่ย 3 – 5 คืน และเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่เป็นหลัก หากพักค้างมากกว่า 3 วันก็จะเลือก เดินทางแบบไปกลับยังจังหวัดเชียงราย หรืออำเภอปาย โดยมีทัศนคติว่าเป็นเมืองเดียวกับเชียงใหม่ การไปพักค้างที่เชียงรายมีน้อยมากยกเว้นเดินทางเข้าประเทศทางบกผ่านเส้นทาง R3A ทางอำเภอเชียงของ ส่วนอำเภอปายจะเป็นที่นิยมในการพักค้างมากกว่าเชียงรายเนื่องจากมีเอกลักษณ์ของเมืองมากกว่า และมีกิจกรรมในเวลาว่าง การเดินทางเชื่อมโยง 4 จังหวัดสามารถเดินทางได้สะดวกด้วยเครือข่ายคมนาคมทางบก การเดินทางทางถนนสามารถทำได้ง่ายอย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการท่องเที่ยวพบว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ ทำให้นักท่องเที่ยวกระจุกตัวในเชียงใหม่เป็นส่วนใหญ่ การเดินทางไปยังจังหวัดอื่นเช่นเชียงรายส่วนมากมักเป็นการเดินทางแบบไปกลับ ดังนั้นการขยายคอขวดที่จังหวัดเชียงใหม่นี้ควรทำโดยการเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวในอีก 3 จังหวัดและพัฒนาเป็นเส้นทางที่มีการพักค้างในจังหวัดอื่นนอกจากเชียงใหม่ด้วย